

Consultare publică și dezbateri națională privind planurile-cadru pentru învățământul liceal: Mesajul Ministrului Educației și Cercetării, prof. univ. dr. psih. Daniel David

Data publicării:

31.01.2025

Dragi elevi, profesori, părinți și alți actori interesați și implicați în educație,

Așa cum am promis la preluarea mandatului de ministru, **astăzi, 31 ianuarie 2025, pun în consultare publică și dezbateri națională [planurile-cadru pentru învățământul liceal!](#)**

Consultarea publică presupune că așteptăm propuneri și observații constructive la adresa de e-mail consultare@rocnee.ro (până la data de 6 martie 2025).

Dezbateri națională va presupune patru întâlniri cu prezență fizică, organizate în centre academice istorice, unde vă aștept pe toți cei interesați din aceste centre sau din regiune. În acest context, oferim tuturor cadrul pentru a dialoga asupra proiectelor planurilor-cadru și a căuta cea mai bună soluție pentru copiii noștri și pentru sistemul nostru de educație în general. Întâlnirile vor avea loc în **București (11 februarie), Cluj-Napoca (14 februarie), Iași (25 februarie) și Timișoara (4 martie)**. Pentru a asigura dimensiunea națională, seria de dezbateri cu prezență fizică va fi urmată de **o dezbateri online, în data de 6 martie 2025**. Detaliile și condițiile de participare vor fi anunțate din timp.

M-aș bucura ca etapa de consultare și cea de dezbateri să se realizeze cu responsabilitatea analizei și eleganța exprimării punctelor de vedere, așa cum ar trebui să stea lucrurile când este vorba de educație. Vă încurajez pe toți să vă exprimați, garantându-vă faptul că vocea vă va fi ascultată. Comentariile triadei elevi – personal didactic și auxiliar - părinți, alături de cele ale sindicatelor, sunt fundamentale (inclusiv ale autorităților locale). Sperăm că, din considerarea la modul foarte serios a consultării și dezbaterilor, vom avea o variantă finală, consolidată a proiectelor de planuri-cadru, care poate fi mai apropiată sau diferită față de proiectele pe care vi le aduc acum în atenție și pe care o voi aproba în luna mai.

Elaborarea și aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul liceal reprezintă începutul unui proces complex care ar trebui să-i echipeze pe copiii noștri cu competențele necesare pentru a deveni buni specialiști și buni cetățeni, oameni mai fericiți, pregătiți și capabili de a lua decizii privind integrarea lor pe piața muncii sau continuarea parcursului educațional la un alt nivel. Altfel spus, țintim mai strategic [dezvoltarea avansată a competențelor-cheie](#): (1) competențe de alfabetizare avansată („literație”); (2) competențe multilingvistice; (3) competențe în domeniul științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii; (4) competențe digitale; (5) competențe personale, sociale și de învăț să înveți; (6) competențe civice (cetățenești); (7) competențe antreprenoriale; (8) competențe de sensibilizare și expresie culturală.

În cadrul acestui proces - **în care anticipăm implementarea schimbărilor începând cu generația anului școlar 2026 - 2027**, aceasta fiind și prima generație care va avea bacalaureatul grevat de aceste dezvoltări - vor urma:

1. Realizarea programelor școlare pentru disciplinele/modulele obligatorii (până în toamna anului 2025); programele vor fi elaborate pentru a se evita orice ingerințe ideologice, politice sau de extremism de orice tip, vor fi calibrate pe bugetul de timp alocat disciplinelor/modulelor, pentru a se evita supraîncărcarea, vor fi orientate pe abordări contextualizate, în relație cu realitatea și cu aplicabilitatea, precum și pe valorificarea legăturilor intra-, multi-, inter- și transdisciplinare;
2. Inițierea elaborării manualelor după modele moderne, validate la nivel internațional (cu un accent, acolo unde este posibil, pe variante și/sau extensii digitalizate);
3. Abilitarea curriculară a cadrelor didactice, cu accent pe metode educaționale moderne de predare-învățare (avem deja asigurate resurse pentru acest aspect prin proiectul RECREd). Spre exemplu, metoda de educație, încă prea răspândită, prin care se dorește transferul de competențe după formula „stai jos și scrie după dictare” conținuturi care sunt disponibile în diverse surse, va fi prezentată explicit ca un exemplu de practică de evitat (în condițiile în care scopul nu este antrenarea scrisului).

În esență, o schimbare importantă este că numărul de ore nu mai este alocat unor discipline în primul rând de către minister, ci au un cuvânt mai important de spus și școala (curriculum de specialitate flexibil) și elevul (CDEOȘ)! Prin această descentralizare încurajăm performanța, pentru a se păstra sau chiar a se crește numărul actual de ore la anumite discipline.

I. Istoria succintă a proiectului planurilor-cadru pentru învățământul liceal

Proiectul pentru noi planuri-cadru de învățământ liceal a demarat imediat după promulgarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, având în vedere că planurile-cadru în vigoare au o vechime considerabilă, având ca bază anul 1999 și o serie de actualizări parțiale și/sau punctuale în diverși ani. Varianta propusă spre consultare și dezbateră se bazează, în cea mai mare parte, pe acest proiect. După o analiză atentă, cu experți naționali/internaționali, m-am convins că poate fi un punct bun de start al dezbaterilor și le mulțumesc celor care au lucrat la acesta. Unele adaptări ale proiectului au fost făcute, în 2025, de noua mea echipă, dintre care menționez:

1. Accentul, sub riscul sancțiunilor etice dacă nu se respectă, pe formarea de competențe corect definite și înțelese (în dezvoltarea competențelor-cheie), fără ingerințe ideologice, politice sau extremist-religioase;
2. Regândirea curriculumului la dispoziția școlii (CDEOȘ, ca nouă denumire prevăzută de lege) prin promovarea abordărilor științifice pentru a reduce influențele pseudoștiințifice și a proteja elevii de interferențe ideologice, politice sau extremist-religioase;
3. O distribuție mai clară a temelor impuse prin lege în disciplinele din trunchiul comun (cu dezvoltări în CDEOȘ și, după caz, cu abordări integrate la nivelul tuturor disciplinelor). Aici detaliile vor fi stabilite riguros, prin unități de învățare explicit asumate, în momentul elaborării programelor. Tot aici problematizăm menținerea unor teme/discipline, decizia urmând a se lua în baza concluziilor rezultate din consultarea publică și dezbaterile naționale;

4. Adaptarea mai directă la etapa de dezvoltare psihologică a elevului și la nevoile acestuia (ex. prin includerea în CDEOȘ a unor elemente de *autocunoaștere și autoreglare personală* și de dezvoltare a unui *stil de viață sănătos*);
5. Deschiderea școlii spre societate, prin specialiști care pot acoperi unele unități de învățare specifice, în colaborare și sub coordonarea cadrelor didactice din cadrul școlii.

II. Constrângeri și repere în elaborarea planurilor-cadru

Planurile-cadru propuse reflectă constrângerile legislației naționale (inclusiv prin unele discipline și teme stabilite prin lege) și bunele practici europene/internaționale, adaptate însă contextului național.

Din perspectiva Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, au fost identificate toate prevederile care privesc direct și indirect curriculumul național și proiectele rezultate reflectă aceste elemente precizate de lege. În acest sens, au fost multiple provocări în realizarea proiectelor planurilor-cadru, menționând ca schimbări majore de care s-a ținut cont în regândirea sensului dat segmentului trunchi comun, cu impact direct asupra planurilor-cadru, precum și o nouă viziune asupra învățământului tehnologic, prin absorbția învățământul profesional în cadrul celui liceal tehnologic, cu posibilitatea de finalizare a parcursului educațional, fie după 3 ani de studiu, corespunzând nivelului de calificare 3 CNC, fie după 4 ani de studiu, nivel de calificare 4 CNC. Proiectele planurilor-cadru pentru învățământul liceal tehnologic au fost realizate cu implicarea reprezentanților mediului economic și s-a avut în vedere inclusiv generalizarea învățământului dual la întreg parcursul liceal tehnologic, ca formă de organizare a procesului educațional, într-un parteneriat dintre unitățile de învățământ liceal tehnologic și operatorii economici. Din punct de vedere al planurilor-cadru generale, învățământul tehnologic nu implică diferențieri între cele două forme de organizare, clasic și dual. Rămâne ca Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic (CNDIPT) să dezvolte planurile de învățământ aferente domeniilor și calificărilor profesionale, în etapa imediat următoare consultării publice.

În fine, luându-se în calcul faptul că tot mai mulți absolvenți de studii superioare vor avea dublă specializare, în viitor putem gândi integrări în arii disciplinare mai largi, dincolo de disciplinele specific definite acum prin legislație.

III. Principii în elaborarea planurilor-cadru

- (1) Impact pozitiv asupra elevilor printr-un cadru educațional care să asigure *cultură generală, cultură de specialitate și cultură de interes personal*, în contextul celor opt competențe-cheie, pentru a forma absolvenții ca specialiști și buni cetățeni, oameni mai fericiți, pregătiți pentru a se integra pe piața muncii și/sau pentru a-și continua studiile. În acest demers trebuie atenție la suportul necesar pentru cadrele didactice (și personalul asociat) și deschidere spre părinți, autorități locale și societate.
 - **Trunchiul comun (50%)**, prevăzut în legislație, asigură competențele de bază (cultură generală) și contribuie la formarea competențelor-cheie (inclusiv la alfabetizarea funcțională). Ponderea sa scade de la clasele IX/X (65%) la clasele XI/XII (35%). Reprezintă suport fix pentru cultura generală. Majoritatea disciplinelor/temelor sunt în legătură cu examenul național de bacalaureat (obligatorii/la alegere). **Trunchiul comun include 15 discipline la fiecare dintre clasele IX/X (la care se adaugă, după caz, limba și literatura maternă), distribuite în toate cele 7 arii curriculare, respectiv 9 discipline la fiecare dintre clasele XI/XII (la care se adaugă, după caz, limba și literatura maternă), distribuite în 5 arii curriculare** (vezi [Anexa 1 inclusă în prezentul mesaj](#)).
 - **Curriculumul de specialitate (35%)**, ca dezvoltare inovativă, asigură competențele de specialitate, generale și specifice, proprii unui profil și unor specializări/calificări profesionale, înlocuind segmentul reprezentat de *curriculumul diferențiat*, prezent în actualele planuri-cadru în vigoare, aducând și aport la formarea competențelor-cheie. Ponderea sa crește de la clasele IX/X (25%) la clasele XI/XII (45%). Este suport semiflexibil pentru cultura de specialitate și include două componente: (1) componenta fixă (între 77-100%, reprezentând 8-13 ore) și (2) componenta flexibilă

(între 0-23%, reprezentând 0-3 ore, care pot personaliza specializarea); procentele de 0% și 100% se referă la filierele vocațională și tehnologică, unde curriculumul de specialitate este fix, odată aleasă filiera/specializarea. Unele discipline/teme sunt în legătură cu examenul național de bacalaureat (obligatorii/la alegere).

- **Curriculumul la decizia elevului din oferta școlii (15%)** este prevăzut în legislație și înlocuiește segmentul *curriculum la decizia școlii*, existent în planurile-cadru în vigoare. Contribuie la competențele și atributele absolventului, prin suport flexibil pentru nevoi și interese personale de învățare. Ponderea sa crește de la clasele IX/X (10%, reprezentând 1-3 ore) la clasele XI/XII (20%, reprezentând 5-8 ore). Pentru filiera teoretică, decizia se face flexibil în cadrul specializărilor (până la nivel de unitate școlară). Pentru filiera teoretică, decizia se face flexibil în cadrul filierei, iar pentru filierele vocațională și tehnologică, decizia se face prin alegerea specializării/calificării profesionale (cu o componentă semiflexibilă la nivel vocațional).
- (2) Echilibru între standardizări și flexibilitate:
 - Standardizarea structurii anului școlar:
 - Același număr de săptămâni, indiferent de filieră (36), cu un număr mai mic de săptămâni pentru clasa a XII-a (34);
 - Se menține organizarea anului școlar pe 5 intervale de cursuri;
 - Se mențin programele naționale: *Săptămâna verde* (1 săptămână) și *Școala altfel* (1 săptămână), incluse în cele 36/34 de săptămâni.
 - Abordarea unitară a numărului săptămânal de ore:
 - Număr maxim de ore săptămânal recomandat/propus – 30 (în medie, cu excepții pentru unele trasee educaționale specifice).
 - Flexibilitate curriculară și orară (inclusiv prin organizări modulare).
- (3) Oportunitate de eficientizare și de dezvoltare a întregului sistem:
 - Prin această propunere de reorganizare (1) numărul de zile de școală este 180 la clasele IX/XI, respectiv 170 la clasa a XII-a, iar (2) numărul de ore pe an ajunge la 1080 la clasele IX/XI, respectiv 1020 la clasa a XII-a. Dacă scădem și cele două săptămâni dedicate programelor naționale, în general activitatea de predare-învățare este una care se înscrie în limitele europene, lucru important considerând și faptul că unele discipline și teme au fost impuse prin lege, nu prin opțiuni curriculare derivate din analizele de specialitate, ceea ce încarcă inevitabil planul-cadru. În fine, cu scopul de a reduce psihopedagogic încărcătura informațională, până la 25% din orele dedicate unei discipline vor fi gândite prin programe care să țintească activități de consolidare și aplicabilitate a cunoștințelor, inclusiv activități remediale.
 - În principiu am avut în vedere să nu existe o afectare negativă în ansamblul normelor titularilor de la nivelul întregului învățământ liceal. Impactul estimat asupra resursei umane este unul ușor pozitiv, în ansamblu, anticipându-se o creștere a numărului de norme între 1,08% și 4,86% (în condițiile utilizării întregului buget de ore alocat de CDEOȘ). Creșterea numărului de norme se înregistrează în principal la învățământul tehnologic, pentru cadrele didactice cu norme constituite din discipline de specialitate și modulele de pregătire, dar și cu o scădere aici a numărului de norme pentru profesorii care predau disciplinele de trunchi comun. Un impact ușor pozitiv se înregistrează și în ansamblul filierei teoretice, mai ales când în cadrul unității există un echilibru al tipului de clase pe cele patru specializări. Chiar dacă poate exista un oarecare impact negativ asupra normelor din învățământul

vocațional liceal, acesta este redus, sub 2% din totalul normelor estimate. De asemenea, considerându-se implementarea treptată, începând cu anul școlar 2026-2027, impactul poate fi manageriat, astfel încât să reprezinte cu adevărat o oportunitate de eficientizare și de dezvoltare în carieră, în final în beneficiul elevului. În fine, voi avea în vedere ca, pe perioada consultării publice, când se vor contura anumite perspective de îmbunătățire a proiectelor, ca urmare a propunerilor constructive primite, să avem întâlniri cu sindicatele reprezentative la nivel de ramură pentru a analiza împreună impactul asupra resursei umane și identificarea unor strategii comune care să răspundă nevoilor sistemice.

IV. Implementarea noului curriculum pentru învățământul liceal

În baza elaborării și aprobării tuturor elementelor curriculumului național - planuri-cadru de învățământ, programe școlare, standarde naționale de evaluare -, prima generație de elevi, absolvenți ai învățământului gimnazial, va debuta studiul pe noul curriculum liceal începând cu elevii clasei a IX-a din anul școlar 2026-2027. Acești elevi vor reprezenta și prima promoție care vor susține noul examen național de bacalaureat, prevăzut în Legea 198/2023. Elevii care vor fi în clasele a X-a - a XII-a/a XIII-a, în anul școlar 2026-2027, vor continua studiul pe actualul curriculum liceal până la finalizarea parcursului liceal.

V. Echipa de referință în perioada consultărilor publice/dezbaterilor naționale:

Viziune și elemente de strategie

- Daniel David, Ministrul Educației și Cercetării

Elemente de viziune și strategie

- Bogdan Cristescu – Secretar de Stat, Ministerul Educației și Cercetării
- Sorin Ion – Secretar de Stat, Ministerul Educației și Cercetării
- Kallos Zoltan – Secretar de Stat, Ministerul Educației și Cercetării
- Ionel-Florian Lixandru – Secretar de Stat, Ministerul Educației și Cercetării

Elemente de viziune și strategie, precum și aspecte operațional-tehnice (inclusiv analize de impact)

- Bogdan Cristescu - Secretar de Stat, Ministerul Educației și Cercetării (bogdan.cristescu@edu.gov.ro - pentru relații cu presa pe acest subiect)
- Gabriel Vrînceanu - Șeful Serviciului Dezvoltare Curriculum, Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație (gabriel.vrinceanu@rocnee.ro - pentru relații cu presa pe acest subiect)
- Comisia de elaborare a proiectelor planurilor-cadru aprobată prin Ordinul de ministru nr. 6.739/29.11.2023.

Cu prețuire,

Prof. univ. dr. psih. Daniel David

Ministrul Educației și Cercetării

Notă: Planurile-cadru pentru trasee specifice precum cele din învățământul în limba minorităților naționale, învățământul liceal special, învățământul liceal cu frecvență seral/redușă, învățământul bilingv, inclusiv cel organizat în baza acordurilor guvernamentale bilaterale, programul „A doua șansă” și cele corespunzătoare alternativelor educaționale vor fi elaborate pornind de la forma finală a planurilor-cadru, ca rezultat al consultării publice și al

dezbaterilor naționale. În acest sens, în termenul de aprobare menționat (mai 2025) vom include, pe lângă cele 36 de planuri-cadru ce fac obiectul prezentei consultări și cele care vor fi elaborate pentru învățământul liceal în limba minorităților naționale. Ulterior vom prioritiza și aprobarea planurilor-cadru pentru celelalte trasee specifice: învățământul liceal special, învățământul liceal cu frecvență seral/redușă, învățământul bilingv, inclusiv cel organizat în baza acordurilor guvernamentale bilaterale, programul „A doua șansă” și cele corespunzătoare alternativelor educaționale.

Etichetă :

[noutăți](#)

[Planuri-cadru \(învățământ liceal\)](#)

[proiecte planuri-cadru](#)

[consultare publică](#)

Materiale informative:

 [Anexa mesaj proiecte pc conspub.pdf](#)